

ПРОГРАМ РАДА
ISS/KS U059
Зграде и инжењерско-грађевински објекти

Овај програм рада усвојен је на седници комисије, која је одржана 25.10.2017. године, а одобрен је од стране Стручног савета за опште области стандардизације на седници која је одржана 15.12.2017. године.

1 Увод

Стручни рад Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) у појединачним областима стандардизације одвија се у оквиру комисија за стандарде и сродне документе (у даљем тексту: комисије за стандарде), које представљају основна техничка радна тела у складу са Законом о стандардизацији (Сл. гласник РС, бр. 36/09 и 46/2015). Овим законом се дефинише правни оквир у области националне стандардизације, уређују се начела и циљеви, организовање и делатност националног тела за стандардизацију, као и доношење, објављивање и примена српских стандарда и сродних докумената.

Према Закону о стандардизацији, циљеви стандардизације у Републици Србији су следећи:

- 1) унапређивање заштите живота, здравља и безбедности људи, животиња и биљака, као и заштите животне средине;
- 2) побољшавање квалитета производа, процеса и услуга, њихова типизација, компатибилност и заменљивост;
- 3) обезбеђивање јединствене техничке основе;
- 4) развој и унапређивање производње и промета производа, извођења радова, односно вршења услуга кроз развој међународно усклађених стандарда ради ефикасног коришћења рада, материјала и енергије;
- 5) унапређивање међународне трговине, спречавањем или отклањањем непотребних техничких препрека.

Предмет рада Комисије за стандарде KS U059, *Зграде и инжењерско-грађевински објекти* јесте: стандардизација у области зграда и инжењерско-грађевинских објеката, организације података у процесима пројектовања, производње и изградње, као и захтеви у погледу перформанси које се односе на животни век, одрживост, приступачност и одржавање грађевинских објеката.

Комисија за стандарде KS U059 прати рад следећих техничких комитета:

- ISO/TC 59, *Buildings and civil engineering works (Зграде и инжењерско-грађевински објекти)*,
- ISO/TC 267, *Facility Management (Менаџмент одржавањем објеката и опреме)*, Међународне организације за стандардизацију (ISO)

и

- CEN/CLC/JTC 11, *Accessibility in the built environment (Приступачност изграђеном окружењу)*
- CEN/TC 53, *Temporary works equipment (Привремена радна опрема)*,
- CEN/TC 319, *Maintenance (Одржавање)*,
- CEN/TC 348, *Facility Management (Менаџмент одржавањем објеката и опреме)*,
- CEN/TC 350, *Sustainability of construction works (Одрживост грађевинских објеката)*,
- CEN/TC 442, *Building Information Modelling (BIM) (Информациони модел грађевинског објекта)*, Европског комитета за стандардизацију (CEN).

На основу члана 49, став 1, тачка 14 Статута Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 06/2011), а у вези са одлуком Стручног савета за опште области стандардизације бр. 1645/55-20-02/2016 од 21.7.2016. године, в.д. директора Института за стандардизацију Србије

донео је Решење о образовању Комисије за стандарде и сродне документе KS U059, *Зграде и инжењерско-грађевински објекти*.

Комисија за стандарде образована је ради:

- доношења, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената у наведеној области рада, у складу са интерним правилима и упутствима Института;
- обезбеђивања усаглашености српских стандарда и сродних докумената са европским и међународним стандардима у наведеној области рада;
- учествовања у изради и преиспитивању стандарда и сродних докумената које доносе европске и међународне организације за стандардизацију у наведеној области рада;
- и других послова које предложи надлежни стручни савет.

Комисија KS U059 има задатак да у року који је Европски комитет за стандардизацију (CEN) утврдио као крајњи рок за имплементацију стандарда на националном нивоу (dop), односно као крајњи рок до којег се национални стандарди који су у супротности са европским стандардима морају повући (dow), донесе потребне одлуке и обави потребне послове у вези са преузимањем свих европских стандарда и сродних докумената из надлежности техничких комитета, CEN/CLC/JTC 11, CEN/TC 53, CEN/TC 319 CEN/TC 348, CEN/TC 350 и CEN/TC 442 као српских стандарда, односно сродних докумената.

У случају оправдане потребе, за предмете стандардизације из области рада Комисије за стандарде за које не постоје европски стандарди и сродни документи, и не предстоји њихово доношење, Комисија може да донесе одлуку о преузимању међународних стандарда и сродних докумената, а уколико они не постоје и не предстоји њихово доношење, може да донесе одлуку о преузимању националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и о доношењу изворних српских стандарда и сродних докумената.

2 Пословно окружење

2.1 Опште

Економска, техничка, регулаторна, законска, социјална и/или међународна динамика описују пословну заједницу индустријског сектора, производа, материјала, дисциплина или праксе који се односе на радно окружење ове комисије и могу значајно утицати на припрему релевантних стандарда и њиховог садржаја.

У контексту настојања Републике Србије да се што пре интегрише у Европску унију, у току је процес усаглашавања националног са европским законодавством, који се врши путем преузимања директива Новог приступа ЕУ. На основу тог процеса, комисије за стандарде Института за стандардизацију Србије извршиле су усаглашавање српских стандарда са европским стандардима и то усвајањем европских стандарда као националних, а посебно европских хармонизованих стандарда који су у директној вези са имплементацијом ових директива. Осим тога, приликом преузимања европских као српских стандарда морају се повући сви национални стандарди који су у супротности у оквиру истог предмета стандардизације.

Грађевинска индустрија је позната као највећи индустријски послодавац, а једна од њених посебних карактеристика огледа се у функцији генератора запошљавања. Ово се може објаснити такозваним "мултипликацијским ефектом" по коме једна запослена особа из грађевинске индустрије отвара још два радна места у другим секторима. У регионима са нижим нивоом аутоматизације, грађевинска индустрија запошљава још више људи.

Такође, грађевинска индустрија је позната по томе што користи 50 % материјала узетих из земље и што ствара 40 % свих емисија гасова стаклене баште у Европи. Сматра се релативно неефикасном, а управо то јој даје већи потенцијал за промене, већу ефикасност, бољу профитабилност и повећану међународну размену. Тренутна пракса доводи до дуплирања активности, што последично доводи до повећања трошкова и временских рокова за грађевинске пројекте. Увођење информационог модела грађевинског објекта (ВІМ) сматра се решењем за управљање информацијама током фаза пројектовања, изградње и експлоатације животног циклуса имовине. Процењује се да се 20 %-30 % трошкова реализације пројеката може елиминисати побољшавањем управљања подацима и протоком информација између учесника у процесима планирања, пројектовања и изградње. Развој ВІМ-а напредује брзо и захтева примену заједничких стандарда, како би се обезбедила будућа компатибилност размене података.

Када се говори о грађевинским објектима подразумева се подела на:

а) зграде – као грађевинске објекте чија је основна функција да обезбеде услове за боравак корисника или смештај потребне опреме, обично делимично или потпуно затворени и пројектовани тако да стоје трајно на једном месту [извор: SRPS ISO 6707-1:1997, 3.1.3]

б) инжењерско-грађевинске објекте – као грађевинске објекте који обухватају конструкције као што су бране, мостови, путеви, железнице, аеродромске писте, цевоводи или канализациони системи, или су резултат операција као што је копање, одводњавање, земљани радови, геотехнички процеси, али искључујући зграде и са њима повезане објекте на градилишту [извор: SRPS ISO 6707-1:1997, 3.1.2].

Предмет рада Комисије за стандарде KS U059 обухвата широку област стандардизације, и то:

А) на европском нивоу:

- CEN/CLC/JTC 11, *Пристапачност изграђеном окружењу (Accessibility in the built environment)*;

Задатак овог техничког комитета је да одговори на захтеве из фазе 2 Мандата 420 (М/420) који се тичу развоја европског стандарда на нивоу заједничких функционалних захтева за пристапачност изграђеном окружењу и развоја два техничка извештаја о критеријуму за техничке перформансе и оцењивању усаглашености. Основа за развој европског стандарда треба да буде међународни стандард ISO 21542, *Грађевинске конструкције – Пристапачност изграђеном окружењу и његова употребљивост*.

- CEN/TC 53, *Привремена радна опрема (Temporary works equipment)*;

Привремену радну опрему чине системи (скеле, оплате, системи за подграђивање ровова, заштитне мреже) који се у грађевинској индустрији користе током изградње, за одржавање и извођење привремених конструкција, а примењују се код свих врста грађевинских објеката и предвиђени су за поновну употребу. Економски аспект стандардизације огледа се у економичној употреби система помоћу поузданих метода статичког прорачуна на основу испитивања, а стандардизацијом у области технологије привремене радне опреме иде се ка унапређивању њихових конструкција повећавањем карактеристика, трајности и стабилности система.

- CEN/TC 319, *Одржавање (Maintenance)*;

Област одржавања сматра се хоризонталном дисциплином зато што се може применити у различитим секторима, како у цивилном тако и у индустријском (за индустријска постројења, зграде, машине и уређаје, инфраструктуру и слично). Одржавање се мора односити на све сложене системе који својим радом треба да задовоље посебне потребе, узимајући у обзир и начела одрживог развоја. Стандардизацијом у овој области треба да се побољша могућност прекограничног образовања, управљања, планирања одржавања, статистике и тако даље.

- CEN/TC 348, *Менаџмент одржавањем објеката и опреме (Facility Management)*

Менаџмент одржавањем објеката и опреме обухвата и интегрише широко подручје процеса, услуга, активности, објеката и опреме. Област менаџмента одржавањем објеката и опреме може се на основу

захтева клијената груписати на две главне категорије, и то: а) простор и инфраструктура; 2) људи и организација. Развој стандарда у овој области обухвата операционе, тактичке и стратегијске нивое којима се подржавају основни процеси. Оваквим приступом очекује се јасна и транспарентна комуникација између наручиоца и понуђача, смањење конфликта између унутрашњих и спољашњих пружалаца услуга, интеграција и координација свих захтеваних услуга подршке, транспарентно знање и информације о нивоима услуга и трошковима и побољшавање одрживости организације имплементирањем анализе животног циклуса за објекте и опрему.

- CEN/TC 350, *Одрживост грађевинских објеката (Sustainability of construction works)*

Овај технички комитет одговоран је за развој хоризонталних стандардизованих метода за оцењивање аспеката одрживости нових и постојећих грађевинских објеката (зграда и инжењерско-грађевинских објеката), укључујући и стандарде за декларацију производа о заштити животне средине која се односи на грађевинске производе (EPD). Ови стандарди су општеприменљиви и релевантни за оцењивање одрживости грађевинских објеката током њиховог животног циклуса, како би био подржан процес доношења одлука у животном циклусу нових и постојећих објеката. Стандардима се описује кохерентна методологија за оцењивање аспеката одрживости грађевинских производа и грађевинских објеката у погледу економских и социјалних перформанси и перформанси у вези са животном средином.

- CEN/TC 442, *Информациони модел грађевинског објекта (Building Information Modelling - BIM)*

Стандардизацијом у области информационих модела конструкције развија се структурирани скуп стандарда, спецификација и извештаја којима ће се прецизирати методологија за дефинисање, описивање, размену, праћење, бележење и безбедно руковање подацима о имовини, и за процесе који су повезани са геопросторним и другим спољним подацима. Према Бечком споразуму између Међународне и Европске организације за стандардизацију, постојећи ISO стандарди у области BIM-а биће преузети као EN стандарди, где је то одговарајуће, како би се омогућила њихова имплементација као националних стандарда.

У табели 1 дат је укупан број објављених европских стандарда који су преузети као српски стандарди, као и број стандарда који су тренутно у развоју.

Табела 1 – Број стандарда у европским техничким комитетима

Ознака европског техничког комитета	Број објављених стандарда	Број стандарда у развоју
CEN/TLC/JTC 11	–	2
CEN/TC 53	26	3
CEN/TC 319	9	4
CEN/TC 348	7	8
CEN/TC 350	13	2
CEN/TC 442	4	7

Б) на међународном нивоу:

- ISO/TC 59, *Зграде и инжењерско-грађевински радови (Buildings and civil engineering works)*

Предмет рада овог техничког комитета је стандардизација у области терминологије, организације информација у процесима високоградње и нискоградње, геометријских захтева за зграде, елемената зграде и компонената, укључујући модуларну координацију, захтеве у погледу перформанси зграда и елемената зграде.

- ISO/TC 267, *Менаџмент одржавањем објеката и опреме (Facility Management)*

Стандардизација у области менаџмента одржавањем објеката и опреме јесте нова дисциплина широм света која има потенцијал да директно допринесе трговини, индустрији и управи. Развој стандарда у овој области практикантима ће пружити практичне смернице и методологије чиме се менаџмент објектима, опремом и одржавањем унапређује у водећу професионалну дисциплину у оквиру изграђеног окружења.

У табели 2 дат је укупан број објављених међународних стандарда, као и број стандарда који је тренутно у развоју.

Табела 2 – Број стандарда у међународним техничким комитетима

Ознака међународног техничког комитета	Број објављених међународних стандарда	Број стандарда у развоју
ISO/TC 59	117	22
ISO/TC 267	3	2

2.2 Политички индикатори и правни оквир за област грађевинске привреде у Србији

Сам развој грађевинске индустрије више зависи од иницијативе Владе, индустријских организација/удружења, истраживачких установа итд., него од стандардизације, док у другим областима, индустрија има директнију корист од стандардизације. Српски стандарди из области рада KS U059 имају значајан утицај на услове за грађевинску индустрију док им је директан утицај на производњу мали.

Важећу правну регулативу у области грађевинске привреде (искључујући индустрију грађевинских производа) у Републици Србији представљају:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014).
- Закон о становању и одржавању стамбених зграда („Сл. гласник РС”, бр. 104/2016).
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – одлука УС и 14/2016).
- Правилник о врсти, обиму и динамици текућег и инвестиционог одржавања зграда и начина сачињавања програма одржавања („Сл. гласник РС”, бр.54/2017).
- Правилник о класификацији објеката („Сл. гласник РС”, бр. 22/2015).
- Правилник о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова („Сл. гласник РС”, бр. 58/2012, 74/2015, 82/2015).
- Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС”, бр.22/2015).
- Правилник о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству („Сл. лист СФРЈ”, бр. 21/90).
- Правилник о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 80/2015).
- Закон о јавним путевима („Сл. гласник РС”, бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012, 104/2013).
- Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар („Сл. гласник РС”, бр. 86/2015).
- Правилник о аеродромима („Службени гласник РС”, бр. 73/10 и 57/11).

2.3 Квантитативни показатељи пословног окружења

Према последњим расположивим подацима¹, грађевинску привреду Србије (посматрану кроз извођење грађевинских радова, стамбену привреду и индустрију грађевинског материјала) чини око 11 530 привредних друштава, са око 116 760 радника. У укупном броју привредних друштава грађевинарство учествује са 13,1 %, док у укупном броју запослених учествује са 11,8 %.

Слика 1 – Број привредних друштава у области извођења грађевинских радова

Слика 2 – Број запослених у области извођења грађевинских радова

Према подацима Републичког завода за статистику, у Републици Србији је у 2015. години завршено укупно 15 302 зграда, стамбених и нестамбених, и 1 110 563 осталих грађевинских објеката.

Табела 3 – Број завршених зграда у 2015. години

Тип зграде	Завршене	
	укупно	у m ²
Стамбене	8 450	983 341
Нестамбене	4 685	119 520
Укупно	13 135	1 102 861

¹ Привредна комора Србије, <http://www.pks.rs/PrivredaSrbije.aspx?id=7>, приступљено 10.10.2017. године.

Извор: Републички завод за статистику

Табела 4 – Број завршених осталих грађевинских објеката у 2015. години

Тип грађевинског објекта	Завршене	
	укупно	у м
Ауто-путеви, путеви и улице	566 542	522 460
Гасовод, даљински и локални	173 824	173 824
Водовод, даљински и локални	238 023	188 192
Паровод и топловод	5 728	5 728
Канализациона мрежа јавна и остала	126 446	119 121
Укупно	1 110 563	1 009 325

Извор: Републички завод за статистику

У структури трошкова једне организације, операциони трошкови су на другом месту, одмах после трошкова зараде запослених. Операциони трошкови обухватају, поред осталог, одржавање објеката, чишћење, издатке за воду, електричну енергију, гас и друге енергенте, различите потрошне материјале, издатке за телефон, набавку и одржавање рачунарске опреме, обезбеђење објеката и др. Савремена искуства показују да се увођењем система менаџмента одржавањем објеката и опреме (*Facility Management*) у постојећи концепт пословања може постићи и до 30 % уштеда у операционим трошковима.

3 Очекиване користи од рада Комисије

Потреба за заједничком терминологијом, правилима размене информација, техникама мерења и описима материјала повећава се како се глобализација и међународна трговина повећавају.

Доношењем европских и међународних стандарда као српских, омогућено је пружање подршке надлежним министарствима приликом усаглашавања националне са европском регулативом. Од суштинског је значаја да се органи надлежни за послове у грађевинарству упознају са значајем стандардизације и могућностима коришћења стандарда као подршке за проширење грађевинских прописа.

Одржавање и имплементација српских стандарда имаће велики значај у сектору грађевинарства када се ради о следећем:

- терминологији;
- димензионалној координацији;
- критеријуму за перформансе;
- дигиталном оквиру и класификационом систему за информације о грађевинским конструкцијама за отворено тржиште;
- анализама коштања животног циклуса;
- приступачности и употребљивости пројектованих зграда;
- одрживости зграда и инжењерско грађевинских објеката;
- менаџменту одржавањем објеката и опреме;
- одржавању објеката.

Српским стандардима у области менаџмента одржавањем објеката и опреме омогућава се унапређење конкурентности на глобалном тржишту и ефективности примарних процеса и процеса менаџмента

одржавањем објеката и опреме као и сертификација (биће могућа по објављивању стандарда EN ISO 41001 коме је тренутно завршена јавна расправа).

4 Учешће у раду Комисије

Заинтересоване стране у области рада ове комисије су:

- представници универзитета и средњих школа;
- органи државне и локалне управе, као што је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- компаније које се баве пројектовањем и извођењем грађевинских објеката;
- компаније које се баве производњом и консалтингом у области привремене радне опреме;
- сертификациона тела.

Све заинтересоване стране у Републици Србији, позване су да учествују у раду ове комисије за стандарде, уз осигуравање равноправног учешћа и заступљености свих заинтересованих страна. Учешће у статусу посматрача могуће је под одређеним условима који су утврђени *Интерним правилима стандардизације – Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде и сродне документе*. Права и обавезе чланова комисије за стандарде и сродне документе утврђена су *Интерним правилима стандардизације – Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде и сродне документе*, са којима се упознају кроз краћу обуку на конститутивној седници или у случају измене већег броја чланова комисије на првој наредној седници. Такође, члановима Комисије за стандарде је омогућено да похађају семинар о националној, европској и међународној стандардизацији, како би се на тај начин детаљније упознали са Интерним правилима стандардизације у Институту, која су у потпуности усаглашена са правилима међународних и европских организација за стандардизацију.

5 Циљеви и стратегија за остваривање циљева

5.1 Утврђени циљеви Комисије

Комисија за стандарде KS U059 има следеће циљеве:

- Учествовање у развоју европских стандарда техничких комитета чији рад прати и усвајање стандарда и сродних докумената уз поштовање рокова које дефинише Европски комитет за стандардизацију;
- Повећање броја српских стандарда из области рада Комисије KS U059 који настају преузимањем европских и/или међународних стандарда методом превођења;
- Заступање националних интереса у области рада Комисије за стандарде пред одговарајућим европским и међународним комитетима за стандардизацију, путем учествовања српских стручњака и експерата у раду ових техничких комитета;
- Промовисање примене српских стандарда и сродних докумената из области рада KS U059;
- Подизање свести о значају јачања националне стандардизације;
- Проширење састава Комисије KS U059 укључивањем заинтересованих страна из области одржавања објеката, привремене радне опреме и других.

5.2 Стратегије за остваривање циљева Комисије

Остваривање циљева Комисије за стандарде KS U059 заснива се на дефинисању приоритета у раду Комисије. Приоритети у доношењу стандарда су:

- Доношење српских стандарда који за основу имају европске или међународне стандарде на које ће се позивати технички прописи, на српском језику;

- Ревидирање текстова повучених српских стандарда објављених на српском језику у складу са новим издањима европских или међународних стандарда, како би се одржао или повећао број објављених српских стандарда насталих преузимањем европских и/или међународних стандарда на српском језику;
- Редовно преиспитивање изворних националних стандарда и адекватно планирање договорених ревизија, измена или исправки стандарда;
- Сарадња са комисијама Института чија је област стандардизације уско повезана са облашћу стандардизације ове комисије (KS U125, *Елементи за зидање и покривање кровова*, KS U189, *Керамичке плочице и санитарна опрема*, KS U162, *Врата, прозори и грађевинско стакло*, KS U250-3,4,9, *Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције*);
- Обука чланова Комисије KS U059 у вези са учешћем у раду релевантних европских и/или међународних техничких комитета;
- Периодично преиспитивање састава Комисије KS U059, како би се проверила равномерна заступљеност свих потенцијално заинтересованих страна;
- Упознавање чланова са нотификацијама изворних националних стандарда других европских држава у области рада Комисије.

У процесу примене стандарда неопходна је сарадња и координација са активностима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, приликом доношења и ревизије прописа.

5.3 Аспекти заштите животне средине

Стање животне средине одређено је различитим факторима, од којих су најзначајнији постојање урбаних и енергетско-индустријских подручја са великом концентрацијом становника, индустрије и саобраћаја, која врше притисак на животну средину и простор, а за последицу имају угрожен квалитет животне средине.

Начела одрживог развоја и заштите животне средине, предвиђају одрживо коришћење природних ресурса – минералних сировина, вода, пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта уз унапређење квалитета и рационалност при коришћењу, као и уз веће коришћење обновљивих извора енергије. Тиме се треба руководити при успостављању система управљања грађевинским објектима и зградама.

Грађевинство је главни потрошач производа попут: сировина, хемикалија, електричне и електронске опреме, итд., и сродних услуга и значајну прилику у ланцу снабдевања има постављени циљ поновне употребе, рециклирања или обнављања 70 % конструкција и отпада од рушења до 2020. године.

6 Фактори који могу утицати на испуњење и имплементацију програма рада

- Недостатак финансијских средстава онемогућава обезбеђење одговарајућих превода и упућује на преузимање стандарда методом проглашавања, што умањује кредибилитет ових стандарда у пословном окружењу.
- Неблаговремено достављање иницијалних превода европских и/или међународних стандарда, чије је преузимање планирано или иницијалних текстова изворних српских стандарда.
- Незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедба и предлога у вези са нацртима српских стандарда који су на јавној расправи.
- Неблаговремено достављање предлога заинтересованих страна за доношење српских стандарда при изради плана рада Комисије.

7 План активности

Планира се да активности Комисије KS U059 у наредних пет година буду усклађене са годишњим плановима рада и да обухвате следеће:

- Континуирано усвајање стандарда на српском језику према потребама заинтересованих страна;
- Активније учешће Комисије KS U059 у раду релевантних европских и/или међународних техничких комитета;
- Побољшавање и осавремењивање постојећих изворних националних стандарда, узимајући у обзир *Интерна правила стандардизације – Део 3: Уобличавање и структура српских стандарда и сродних докумената*, одговарајуће међународне споразуме, националну регулативу, као и постојеће потребе заинтересованих страна.
- Обезбеђивање усаглашености српских стандарда и сродних докумената са европским и међународним стандардима у наведеној области рада.

8 Корисни линкови за све наведене активности

- Основни подаци о Комисији KS U059
http://www.iss.rs/la/tc/?national_committee_id=402
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима се ради);
- Основни подаци европских техничких комитета
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:2274045&cs=172FC089ED72D29E2E4F016D092E57FFF
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/CLC/TC 11);
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:6037&cs=187DD99D710ECAB6D0FF0B526E87FA9B8
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/TC 53);
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:6300&cs=1A64AA79FCFDE906561AFDA09269B3123
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/TC 319);
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:414882&cs=156A652FFCAB02BB22F6023CC723DB6F1
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/TC 348);
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:481830&cs=181BD0E0E925FA84EC4B8BCCC284577F8
(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/TC 350);

https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:1991542&cs=16AAC0F2C377A541DC_A571910561FC17F

(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет CEN/TC 442);

- Основни подаци међународног техничког комитета

<https://www.iso.org/committee/49070.html>

(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет ISO/TC 59).

<https://www.iso.org/committee/652901.html>

(увид у програм рада, листу објављених стандарда и оних на којима ради технички комитет ISO/TC 267).